

Klasy a międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja przedsiębiorstwa.

Marian Gorynia, Barbara Jankowska

Konstrukcja i treść niniejszej monografii zostały podporządkowane odpowiedzi na pytanie – czy i jak klasy mogą oddziaływać na konkurencyjność oraz internacjonalizację firm biorących w nich udział. Autorzy odwołali się do literatury przedmiotu i przeprowadzili badania wśród polskich przedsiębiorstw z trzech klastrow.

Procesy tworzenia klastrow w gospodarkach potransformacyjnych, w tym także w gospodarce polskiej, jeszcze przez wiele lat będą stanowiły zajmujący i zasługujący na uwagę problem badawczy. W praktyce gospodarczej obserwuje się swoistą modę na zainteresowanie tymi inicjatywami. Zachęcająco przedstawiają się pozytywne efekty uzyskane dzięki klastrom w licznych rozwiniętych gospodarkach rynkowych. Sądzić należy, że także w gospodarce polskiej jest miejsce na to, aby to dość wyrafinowane rozwiązanie regulacyjne wносиło w dłuższej perspektywie wkład w budowanie międzynarodowej konkurencyjności branż polskiej gospodarki.

Spis treści:

Wprowadzenie

Rozdział 1. Koncepcja klastrow a teoria regulacji systemów gospodarczych

- 1.1. Regulacja gospodarki jako pojęcie teoretyczne
- 1.2. Koncepcjonalizacja pojęcia „regulacji” w naukach ekonomicznych
- 1.3. Klasyfikacje i typologie mechanizmów regulacji
- 1.4. Model regulacji branży
- 1.5. Podsumowanie

Rozdział 2. Koncepcje teoretyczne klastrow

- 2.1. Geneza koncepcji klastrow jako systemu regulacji
- 2.2. Przyczyny i ekonomiczne wyjaśnienia powstawania klastrow
  - 2.2.1. Poszukiwanie korzyści skali
  - 2.2.2. Redukcja kosztów transakcyjnych
  - 2.2.3. Globalizacja
- 2.3. Klaster – problemy definicyjne
- 2.4. Atrybuty klastra
- 2.5. Typologie klastrow
- 2.6. Identyfikacja klastra
- 2.7. Podsumowanie

Rozdział 3. Koncepcje teoretyczne konkurencyjności przedsiębiorstwa

- 3.1. Pojęcie konkurencyjności – definicja, charakter, klasyfikacje
- 3.2. Definicje i pomiar konkurencyjności przedsiębiorstwa – przegląd literatury
- 3.3. Konkurencyjność przedsiębiorstwa – próba modelu
- 3.4. Koncepcjonalizacja i operacjonalizacja pojęcia konkurencyjności przedsiębiorstwa – propozycja
- 3.5. Podsumowanie

Rozdział 4. Teoretyczne koncepcje internacjonalizacji przedsiębiorstwa

- 4.1. Model sekwencyjny (konwencjonalny, tradycyjny, ewolucyjny)
- 4.2. Internacjonalizacja niekonwencjonalna, internacjonalizacja symultaniczna
- 4.3. Internacjonalizacja w ujęciu podejścia sieciowego
- 4.4. Podsumowanie

Rozdział 5. Tryptyk: klaster-konkurencyjność-internacjonalizacja

- 5.1. Schemat analityczny tryptyku: klaster-konkurencyjność-internacjonalizacja
- 5.2. Oddziaływanie klastra na konkurencyjność firm uczestników klastra
  - 5.2.1. Efekty przenikania wiedzy jako przejaw wpływu klastra na konkurencyjność firm
  - 5.2.2. Interakcje jako przejaw relacji między uczestnikami klastra i ich znaczenie dla konkurencyjności firm
  - 5.2.3. Bariery w przejmowaniu korzyści z tytułu partycypacji w klastrze
- 5.3. Oddziaływanie klastra na internacjonalizację przedsiębiorstw – jego uczestników
- 5.4. Podsumowanie

Rozdział 6. Badania empiryczne klastra meblarskiego, kotlarskiego i motoryzacyjnego

- 6.1. Przedmiot badań
- 6.2. Metoda badawcza
- 6.3. Kwestionariusz – narzędzie badawcze
- 6.4. Metoda doboru próby badawczej i technika statystyczna zastosowana do porównania klastrów
- 6.5. Próba badawcza – charakterystyka
- 6.6. Klaster a konkurencyjność przedsiębiorstwa
  - 6.6.1. Potencjał konkurencyjny badanych przedsiębiorstw
  - 6.6.2. Porównanie klastrów według głównych czynników lokalizacji firmy w regionie
  - 6.6.3. Strategia i pozycja konkurencyjna badanych firm
  - 6.6.4. Porównanie klastrów według skutków podjęcia przez firmy kooperacji z innymi firmami z punktu widzenia konkurencyjności badanych przedsiębiorstw
- 6.7. Klaster a internacjonalizacja przedsiębiorstwa
  - 6.7.1. Aktywność eksportowa oraz znaczenie kooperacji dla internacjonalizacji badanych firm
  - 6.7.2. Porównanie klastrów według znaczenia kooperacji z wybranymi podmiotami dla internacjonalizacji przedsiębiorstw badanych
- 6.8. Działania samorządu gospodarczego
- 6.9. Instrumenty polityki gospodarczej
- 6.10. Analiza skupień jako metoda segmentacji zachowań przedsiębiorstw ze względu na wybór lokalizacji w regionie wielkopolskim
  - 6.10.1. Założenia teoretyczne
  - 6.10.2. Wyniki analizy
  - 6.10.3. Podsumowanie analizy skupień
- 6.11. Podsumowanie wyników badań empirycznych

Rozdział 7. Zalecenia normatywne

- 7.1. Sposoby kreacji klastra – punkt wyjścia zaleceń normatywnych
- 7.2. Zalecenia dla firm
  - 7.2.1. Globalizacja a uczestnictwo w klastrze
  - 7.2.2. Eskalacja interakcji między uczestnikami klastra
  - 7.2.3. Świadomość korzyści i kosztów z internacjonalizacji – poszukiwanie równowagi w strategii ekspansji rynkowej
  - 7.2.4. Pozytywne nastawienie firm lokalnych do przedsiębiorstw zagranicznych
  - 7.2.5. Poszukiwanie miejsca w łańcuchu tworzenia wartości – remedium na niski poziom umiędzynarodowienia firmy-uczestnika klastra
  - 7.2.6. Konstrukcja prawna klastra i finansowanie inicjatyw klastrowych w Polsce

7.3. Zalecenia dla samorządu

7.4. Zalecenia dla polityki gospodarczej

7.4.1. Pobudzanie współpracy

7.4.2. Pobudzanie przedsiębiorczości

7.4.3. Przyjazne nastawienie do inwestorów zagranicznych i pobudzanie czynnej internacjonalizacji

7.5. Podsumowanie

Zakończenie

Bibliografia

Załącznik – Kwestionariusz ankiety